

**L-Università
ta' Malta**

**MATSEC
Examinations Board**

**L-Iskema tal-Marki
SEC It-Tagħlim Religjuż
Sessjoni Princġipali 2024**

L-iskemi tal-marki ppubblikati mill-Bord tal-MATSEC mhumiex intenzjonati li jkunu dokumenti awtonomi. Huma riżorsa essenzjali għal min jikkoreġi, li wara dawn jiġu mmonitorjati permezz ta' proċess ta' verifika sabiex jiġi żgurat li l-applikazzjoni tal-iskemi tkun waħda konsistenti u preċiża.

Fil-każ ta' skemi tal-marki li jkunu jinkludu twegibiet jew spjegazzjonijiet mudell, għandu jiġi nnutat li dawn mhumiex maħsuba biex ikunu limitati skont it-twegibiet mogħtija. Jistgħu jkunu aċċettabbli wkoll varjazzjonijiet u alternattivi. L-eżaminaturi għandhom jikkunsidraw it-twegibiet kollha fuq il-mertu tagħhom, u f'każ ta' dubju jridu jkunu kkonsultaw mal-Bord tal-MATSEC.

A. PAPER I

TAQSIMA A

Nru tal-mistoqsija		Tweġiba	Kummenti	Marki
1		Fir-Reliġjon (aċċetta wkoll: Knisja, Bibbja)		2
2		Rispett lejn kull Reliġjon (aċċetta wkoll rispett lejn: għaqda, toleranza... lejn ir-religjonijiet)		2
3		San Matthew, San Mark, San Luqa, San Ġwann	0.5 marka x 4	2
4	a	Bibbja	1 marka	2
	b	Koran	1 marka	
5		Ateiżmu: ċaħda tal-eżistenza t'Alla. Monoteiżmu: twemmin f'Alla wieħed.		2
6		Jisemmew TNEJN minn dawn: (Ġrajja MHUX personaġġ)Ġrajja ta: <ul style="list-style-type: none"> • Abraham; • Ġużeppi; • Mosè; • Kmandameni; • Ġożwè; • David; • Ezilju. 	1 marka x 2	2
7		Tisemma WAHDA minn dawn li ġejjin: <ul style="list-style-type: none"> • iwassal il-Kelma t'Alla; • jitkellem f'ismu; • jgħallem; • iwiddeb; • messaġġier. 		2
8	a	Tisemma WAHDA minn dawn li ġejjin: <ul style="list-style-type: none"> • l-ewwel dnu; • id-dnu ta' Adam u Eva; • id-dnu tal-bidu; • dnu tan-nisel. 	1 marka	2
	b	Magħmudija	1 marka	
9	a	Tisemma WAHDA minn dawn li ġejjin: <ul style="list-style-type: none"> • ħallieg; • Sid ta' kollox; • ħalaq kollox tajjeb. 	1 marka	2
	b	Tisemma WAHDA minn dawn li ġejjin: <ul style="list-style-type: none"> • fil-quċcata tal-ħolqien; • jieħu ħsieb l-ambjent; • maħluq fuq ix-xbiha t'Alla. 	1 marka	
10	a	Tisemma WAHDA minn dawn li ġejjin: <ul style="list-style-type: none"> • Firda mal-bnedmin; • Egoiżmu. 	1 marka	2

	b	Tisemma WAHDA minn dawn li ġejjin: <ul style="list-style-type: none"> • Tilef il-qdusija; • tkeċċa mill-ġenna. 	1 marka	
11		<ul style="list-style-type: none"> • Patt tas-Sinaj • (Kmandamenti – marka biss) 		2
12		Jisemmew TNEJN minn dawn: <ul style="list-style-type: none"> • volontarjat; • maħfra; • opri tal-ħniena. 	1 marka x 2	2
13		Tisemma WAHDA minn dawn li ġejjin: <ul style="list-style-type: none"> • konsegwenza għall-eternità; • ma jsalvax; • jgħix ħajja tajba biex jixbaħ lil Ġesù. 		2
14		Jisemmew TNEJN minn dawn: <ul style="list-style-type: none"> • jgħallmu, jiċcelebraw l-Ewkaristija ; • jaħfru d-dnubiet ; • jieħdu deċiżjonijiet; • jgħammdu; • jagħmlu l-mirakli. 	1 marka x 2	2
15		Tisemma WAHDA minn dawn li ġejjin: <ul style="list-style-type: none"> • Alla bħala Missier ; • għamilna wliedu. 		2
16	a	Tisemma WAHDA minn dawn li ġejjin: <ul style="list-style-type: none"> • Qrar; • Rikonċiljazzjoni ; • Maħfra; • Penitenza. 	1 marka	2
	b	Tisemma WAHDA minn dawn li ġejjin: <ul style="list-style-type: none"> • li hu Alla ; • importanza lejn l-ħajja spiritwali. (taċċettax jgħinu biss, mingħajr enfasi fuq il-ħajja spiritwali)	1 marka	
17	a	Tisemma WAHDA minn dawn li ġejjin: <ul style="list-style-type: none"> • Qawmien ta' Ġesù; • rebħ fuq il-mewt; • id-dnub u x-xitan. 	1 marka	2
	b	Tliet siltiet oħra.	1 marka	
18	a	Persuna li qed titgħallem it-tagħlim Nisrani bi preparazzjoni għall-Magħmudija.	1 marka	2
	b	Fejn nitgħammdu.	1 marka	
19		Jisemmew ERBA' minn dawn li ġejjin: <ul style="list-style-type: none"> • Ilma; • żejt; • libsa bajda; • xemgħa/blandun. 	0.5 marka x 4	2
20		Jisemmew TNEJN minn dawn: <ul style="list-style-type: none"> • nagħrfu dak li Alla diġa għamel magħna; • nwiegħbu għal dak li Alla jrid minna; 	1 marka x 2	2

	<ul style="list-style-type: none"> • (Aċċetta wkoll: ubbidjenza, qatt ma dinbet). 		
21	<p>Tissemma WAHDA minn dawn li ġejjin: Nirċievu;</p> <ul style="list-style-type: none"> • I-Kristu; • Ġesù ħaj; • nirċievu l-ġisem u d-demm tiegħu. 		2
22	<p>Jissemmew TNEJN minn dawn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mezz ta' għixien; • tišhib ma' Alla fil-ħidma tal-ħolqien; • solidarjetà; • żvilupp tal-persuna; • talenti; • esperjenza. 	1 marka x 2	2
23	<p>Tissemma WAHDA minn dawn li ġejjin:</p> <ul style="list-style-type: none"> • egoiżmu; • ħsara; • qerda; • tniggiż. 		2
24	<p>Tissemma WAHDA minn dawn li ġejjin:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Twemmin fil-ħajja ta' dejjem; • premju ta' dejjem; • eternità; • tkun ma' Ġesù; • (Ġenna: 1 marka biss). 		2
25	<p>Tissemma WAHDA minn dawn li ġejjin: F'idejn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • il-Knisja; • Papa u l-Isqfijiet; • Magisteru tal-Knisja. 		2
Total: 50 marka			

TAQSIMA B

Nru tal-mistoqsija	Tweġiba	Kummenti	Marki
1	Jissemmew dawn: Jiktbu l-messaġġ t' Alla, fakultajiet u kapacitajiet tagħhom, ġabru l-fatti.		5
2	Jissemmew dawn: Kulħadd jista' jsalva, Alla jħobb lil kulħadd, it-tabib jeħtiguh il-morda.		5
3	<p>Jissemmew TNEJN minn dawn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Annunzjata; • viżitazzjoni; • twelid ta' Ġesù; • ħarba lejn l-Eġittu; • tieg ta' Kana; • passjoni ta' Ġesù. 		5
4	Jissemmew TNEJN minn dawn:		5

	<ul style="list-style-type: none"> • gwerer; • vjolenza; • abort; • ġlied; • qtil; • xorb żejjed; • drogi; • periklu eċċessiv; • sewqan perikoluż; • eżaġerazzjoni fl-ikel u x-xorb. 		
5	Jissemmev dawn: Miġburin u msakkrin f'kamra, hooss ta' riħ qawwi, ilsna tan-nar, ħarġu jippridkaw, miraklu tal-lingwi		5
Total: 25 marka			

TAQSIMA Ċ

Nru tal-mistoqsija	Tweġiba	Kummenti	Marki	
1	i. Marija JEW Marija u Marta.	1 marka	3	
	ii. Ħabb lil kulħadd, is-Saltna waslet, taffa it-tbatija, jgħin.	2 marki		
	b	Jissemmev TNEJN minn dawn: <ul style="list-style-type: none"> • fejqan fiżiku u spiritwali; • effetti tas-sagrament; • kuragg; • qawwa; • mewta tajba. 	1.5 marki x 2	3
	ċ	Jissemmev TNEJN : Wiċċ imb wiċċ mal-fragilità tagħna, mal-misteru tal-mewt tagħna.	1.5 marki x 2	3
	d	Jissemmev TNEJN : Magħmudija, Griżma tal-Isqof (LE: Ordni Sagri).	1.5 marki x 2	3
	e	Tisemma WAHDA minn dawn li ġejjin: <ul style="list-style-type: none"> • Persuna ordnata; • saċerdot . (LE: Djaknu).		3
Total: 15 marka				
2	a	“Ħudu l-Ispirtu s-Santu. Dawk li taħfrulhom dnubiethom ikunu maħfura, u dawk li żzommuhom lhom, ikunu miżmuma.”		2
	b	Ferħu.		2
	ċ	Jissemmev TNEJN minn dawn: <ul style="list-style-type: none"> • rikonċiljazzjoni; • maħfra; • penitenza. 	1 marka x 2	2
	d	‘Jekk ma narax il-marka ta’ l-imsiema f’idejha u ma nqegħedx sebgħi ġol-marka ta’ l-imsiema u idi ġo ġenbu, żgur ma nemminx.’		2
	e	Jemmen bla ma jara u jafda f’ Alla.		2
Total: 10 marki				

B. PAPER IIA

Nru tal-mistoqsija			Tweġiba	Kummenti	Marki
1	a	i	<p>Jissemmew dawn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alla hu l-Awtur prinċipali. Kull kelma mnebbha minnu; • Messaġġ ta' mħabba li Alla ried u jrid li jwassal lill-bniedem matul is-snin u anke illum; • Hu messaġġ ta' salvazzjoni għal ħajja bi skop u bis-sens, ħajja ta' għaġda, ta' ferħ u paċi ġenwina, fost -oħrajn; • Il-Bibbja hi ktieb "ispirat"; • Il-Bibbja trid titqies bħala "Ktieb" wieħed; • Bħala ktieb bla żbalji. 		10
		ii	<p>Jissemmew dawn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Il-kittieba bħala veri awturi; • Nifhmu x'kellhom l-awturi f'moħħhom li jwasslu; • Inkunu nafu sewwa l-lingwa li kitbu biha u allura biex inkunu fidili lejn it-testi oriġinali; • Naraw iż-żmien li fih kitbu, il-post fejn kitbu u għal min kitbu; • Naraw b'liema forom letterarji nqadew biex kitbu; • Naraw il-kuntest tal-ktieb kollu. 		18
	b	<p>Isemmu TLIETA minn dawn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Abraham; • Ġakobb; • Ġużeppi; • Mosè; • Ġożwè; • L-Imħallfin; • Sawl; • David; • Salamun; • Il-profeti; • Nabukadnessar; • Ċiru. 		12	
	ċ	<p>Jissemmew dawn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nara kif il-Knisja tħares lejha – bħala l-Kelma t'Alla u allura jixraqilha l-qima tagħha; • Bil-qima u r-rispett; • Bi spirtu ta' smiġħ taċ-ċkejken Samwel; • Bil-qalb miftuħa ta' Marija; • Inħalliha tbiddilni; • Fi spirtu ta' talb biex iseħħ djalogu ma' Alla; • #sibijiet, xewqati u għemili jkunu skont dak li jrid Alla minni kif 		10	

		<p>jurini fil-Kelma tiegħu;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Naqraha u nagħmel spazju fiziku (parti f'xi kamra) u spiritwali għaliha (insib ħin biex nitlob permezz tagħha). 		
			Total: 50 marka	
2	a	<p>Jisemmew dawn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Il-karba tal-poplu waslet għand Alla; • Mosè kien qiegħed jirgħa l-merħla ta' ħatnu; • Fuq l-Għolja Horeb deherlu l-Anglu tal-Mulej f'ħuġġieġa nar qalb l-għollieq; • Ma kienx jinħaraq imma xorta taqbad; • Alla sejjaħlu mill-għollieq u qallu li ħares lejn it-tbatijiet tal-poplu u li kien ser jibagħtu għand il-Fargħun; • Alla wiegħed lil Mosè li kien ser ikun miegħu; • Qallu, biex jekk il-Fargħun jistaqsih x'jismu Alla, jgħidlu: "Jien li jien". 		10
	b	<p>i</p> <p>Jisemmew dawn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Il-poplu Lhudi kien qiegħed jikber; • Waqa' ġuħ kbir fuq l-art fejn kien jgħix Ġakobb ma' wliedu u dawn marru fl-Eġittu; • Komplew jikbru; • Aktar ma l-Fargħun kien jaħqarhom u jgħakkishom, aktar kienu joktru u jixterdu; • Kienu jitolbu lil Alla tagħhom biex jeħlishom minn din it-tbatija; • Peress li meta kien żgħir, kien meħud fil-palazz tal-Fargħun u bint il-Fargħun kienet tqisu tagħha; • Mosè kien imur jara lil-Lhud jaħdmu u ra t-tbatija li kienu jinsabu fiha; • Għax darba qatel Eġizzjan li kien qiegħed jaħqar Lhudi, kellu jaħrab. Hemmhekk sejjaħlu Alla. 		12
		<p>ii</p> <p>Jisemmew dawn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Huwa Alla waħdu li min rajh iwettaq il-pjan tal-ħelsien; • Alla hu kbir u għoli – quddiemu nbaxxu rasna u nadurawh; • Alla waħdu hu l-Qaddis, l-Etern u l-aktar Għoli; • Quddiemu u miegħu nqumu mill-qtiegħ il-qalb u nħarsu lejn il-ħajja b'kuragg sħiħ. 		14
	ċ	<p>Jisemmew dawn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ikolli dispozizzjoni li nagħmel dak li Alla jitlob minni; • Infittex modi kif nersaq lejn Alla, fit-talb, fil-qari tal-Bibbja, permezz tas-Sagramenti, fost l-oħrajn; • Napprezza u nuri gratitudni lejn dak li Alla jagħmel miegħi; • Infittex il-verità għaliex Alla hu spirtu u verità fih innifsu; • Inħares 'il quddiem biex dejjem ngħix is-salvazzjoni u nkun mezz 		14

		<p>ta' ferħ u tama kull fejn inkun;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Infittex il-gwida ta' Alla, anke permezz tal-bnedmin; • Ikolli fiduċja sħiħa f'Alla. 			
			Total: 50 marka		
3	a	<p>Tissemma WAHDA minn dawn li ġejjin:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Taċitu; • Plinju ż-Żgħir; • It-Talmud; • Ġużeppi Flavju. 		8	
	b	i	<p>Jissemmew TNEJN minn dawn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ġesù kien persuna b'sentimenti tassew umani; • Ta' għerf kbir u li jinftiehem minn kulhadd; • Ta' onestà straordinarja; • Ta' karattru ħieles, sod u determinat; • Ta' rispett lejn id-dinjità ta' kull bniedem; • Ta' qalb tassew kbira u generuża. 		16
		ii	<p>Jissemmew TNEJN minn dawn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ġesù juri li hu aktar minn bniedem; • Mill-mirakli li kien jagħmel; • Minn għemil ieħor li Alla biss seta' jagħmel bħal jaħfer id-dnubiet; • Mill-kliem li kien jgħid fuqu nnifso; • Għaliex qam mill-mewt; • Minn dak li tgħallimna l-Knisja. 		16
	ċ	<p>Jissemmew dawn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inħobb u ngħix kif inħobb bħalma kien iħobb Ġesù – lil kulhadd, anke lil min kien differenti u lill-midinbin; • Nagħzlu bhala l-pedament ta' ħajti – nagħzel kif kieku kien jagħzel hu; • Inħallih jibdilni mill-qiegħ; • Ikun l-ewwel u qabel kollox f'ħajti. 		10	
			Total: 50 marka		
4	a	<p>Isemmu TLIETA minn dawn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niksbu l-istima ta' wlied Alla; • Niksbu l-istima ta' aħwa ta' Ġesù; • Niksbu l-istima ta' Tempju tal-Ispirtu s-Santu; • Niksbu l-istima ta' werrieta ta' Alla; • Membri tal-Knisja; • Jinħafer id-dnub tan-nisel. 		18	
	b	<p>Jissemmew dawn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fil-Magħmudija l-Ispirtu s-Santu jagħtina t-twelid tagħna bhala wlied Alla; • Fil-Grizma jsaħħaħ dik l-energija u jikkonferma dak it-twelid li nkunu rċivejna ż-żerriegħa tiegħu fil-Magħmudija li jkun kapaċi 		10	

		<p>jikber lejn maturità sħiħa;</p> <ul style="list-style-type: none"> • San Pawlu VI jgħid li l-imgħammdin, fil-Grizma: <ul style="list-style-type: none"> - Jistagħnew b'qawwa speċjali; - Jintrabtu aktar bis-sħiħ mal-Knisja; - Jidhlu fi dmir aqwa. • Inwettqu u l-Ispirtu s-Santu jikkonferma dak li jkun beda fina fil-Magħmudija. 			
ċ	i	<p>Jisemmew dawn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nuri ferħ u gratitudni għas-sejħa li rċevejt ta' Nisranija; • Ngħix il-qawwa speċjali billi nkun mudell tassew Nisrani billi nuri kuragg ġenwin; • Inħallih ikabbarni u ngħin lil ta' madwari jikbru bħala Nisrani/ja veraċi wkoll; • Ngħin lill-oħrajn isibu f'Ġesù l-mudell tas-suċċess tagħhom; • Nimxi fuq it-tagħlim u l-eżempju ta' Ġesù. 		12	
	ii	<p>Jisemmew dawn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ikolli attitudni ta' tifhir u ringrazzjament bħalma kellu hu għal Missieru; • Infittex li nħallih idawwalli l-kuxjenza bil-valuri skont iċ-ċirkustanzi; • Niffirma u ninforma ruħi fuq it-tagħlim tal-Knisja; • Il-proġetti u d-deċiżjonijiet nibnihom fuq id-dinjità li ksibt mill-Magħmudija u li ssaħħet fil-Grizma tal-Isqof. 		10	
				Total: 50 marka	
5	a	i	<p>Jisemmew dawn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Is-sejħa naturali ta' kull bniedem hi li jhobb u li jkun maħbub; • Il-miżżewġin għandhom is-sejħa li jgħixu l-imħabba agape; • Iridu jgħixu l-imħabba ġeneruża u diżinteressata ta' Alla; • L-Ispirtu s-Santu li jsawwab fil-qlub tal-Insara jgħinjom kif għandhom iħobbu lil xulxin; • Jgħixu l-imħabba fl-imġiba u fl-atteggjamenti lejn xulxin u ma' xulxin; • Ikunu mera tal-imħabba li Kristu għandu għall-Knisja tiegħu u allura, fil-mumentu intimi, il-patt naturali jgħaddi għall-patt sagrament; • Is-Sagrament huwa mixja ta' żewġ persuni, indaq fid-dinjità, fit-triq lejn Alla fejn jaqsmu ħajjithom flimkien; • Iqisu ż-żwieġ bħala vokazzjoni. 		12
		ii	<p>Jisemmew dawn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jgħixu l-indissolubbiltà għax jgħixu l-għotja sħiħa lil xulxin u għal kolloxx. Dan jagħmluh sa ma l-mewt tifridhom. L-imħabba ta' bejniethom tikber bla waqfien; • Jgħixu l-fedeltà għax l-ebda parti ma jkollha lil xi hadd ieħor li 		12

		<p>tħobb bl-imħabba tal-mizzewġin u tkun fedeltà b'lealtà fil-moħħ u fil-qalb;</p> <ul style="list-style-type: none"> Jgħixu l-unità għaliex ikun hemm għotja sħiħa bejn raġel wieħed u mara waħda, indaqs fid-dinjità u li jagħtu lilhom infushom lil xulxin. 		
b	Jisemmew dawn:	<ul style="list-style-type: none"> It-Trinità hi ħaġa waħda fl-imħabba u sħubija – il-komunjoni. Fuq dan il-mudell ifasslu ħajjithom billi jagħtu lilhom infushom lil Alla u dak kollu li għandhom ikun għas-servizz tal-oħrajn; Ikollhom qalb miftuħa biex jgħixu wkoll is-servizz fl-appostolat tagħhom; Jgħixu l-ħajja taċ-ċelibat jew tal-verġnità. Dawn jistgħu jkunu katekisti, missjunarji u anke għalliema. 		14
ċ	Jisemmew dawn:	<ul style="list-style-type: none"> Ikolli tagħrif dwar dak kollu li hu meħtieġ biex jinbena żwieġ fis-sod; Irid ikolli informazzjoni u taħriġ f'dawk l-atteggjamenti li jolqtu s-sentimenti, il-morali u l-ħajja spiritwali taż-żwieġ biex: <ul style="list-style-type: none"> Nistma lill-persuni l-oħra bid-dinjità tagħhom; Nikber fil-ħila li niddjaloga b'mod ġenwin u b'fiduċja; Nitgħallem nintegra l-attivitajiet ta' xejra sesswali skont il-pjan ta' Alla; Nikber fil-ħila li nkun responsabbli u li jkolli sens ta' saġrifċċju; Nagħraf ngħix l-imħabba agape; Nitgħallem nagħti lili nnifsi. Fi spiritu ta' talb niddixxerni biex nara għandix is-sejħa għall-ħajja ċelibati u nieħu parir mingħand min jista' jgħinni tassew. 		12
Total: 50 marka				

C. PAPER IIB

Nru tal-mistoqsija	Tweġiba	Kummenti	Marki	
1	a	Jisemmew dawn: Tagħni tweġibiet bis-sens għall-mistoqsijiet fundamentali. Hija importanti bħal: pedament li fuqu jrid jitla' l-bini; daqs mappa jew boxxla f'idejn vjaġġatur; bħal dak il-fuel għal-vettura biex tasal minn post għall-ieħor. Ir-Reliġjon tati skop lill-bniedem biex jgħix.	7 marki	15
	b	Jisemmew dawn: Iridu jaħsbu b'rashom biss, ma jridx indħil, nuqqas ta' eżempji tajba, diffikultajiet fit-twemmin, tfixkil mis-soċjetà u meżzi soċjali.	8 marki	
2	Isemmu TLIETA minn dawn: <ul style="list-style-type: none"> Islam; Buddiżmu; Induwizmu; 	5 marki x 3	15	

		<ul style="list-style-type: none"> • Ġudajżmu. 		
3		<p>Jissem mew dawn: Bi spirtu ta' qima, ta' smiegħ, ta' talb, ta' qalb miftuħa</p>		15
4		<p>Jissem mew dawn: Wara l-LE tiegħu lil Alla, il-bniedem spiċċa infired minn ma' Alla, minn mal-oħrajn, minn man-natura u miegħu nnifsu. Ġie mkeċċi mill-ġnien li kien qed jgħix fih u spiċċa jgħix fil-mizerja</p>		15
5	a	<p>Jissem mew dawn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alla talab lil Mosè biex imur lura l-Egittu u jeħles lill-poplu Lhudi mit-tbatija li kien qed jgħix fiha; • Alla qallu li hu mhux se jkun waħdu iżda se jkun miegħu u mal-poplu; • Alla qal lil-Mosè li se jmexxi lill-poplu lejn art tnixxi ħalib u għasel. 	9 marki	15
	b	<p>Jissem mew dawn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bħal Mosè, jiena għandi nafda f'Alla l-Missier; • Nisma' b'attenzjoni xi jrid jgħidli, ma niddubitahx, inħallih imexxini fit-triq li jurini u nemmen li hu jista' kollox; • Bħal Mosè għandi nsemma leħni u naqbez għal dawk li qed ibatu. 	6 marki	
6		<p>Isemmu TLIETA minn dawn: Ħafer lill-midinba, fejjaq lill-għama, mar għand Żakkew.</p>	5 marki x 3	15
7		<p>Jissem mew TNEJN minn dawn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Waħda: Għaqda bejn il-membri. Kristu r-Ras, ahna l-Ġisem • Qaddisa: Mwaqqfa minn Kristu, mqaddsa minnu. Taħdem biex tqaddisna. Kulhadd msejjaħ għall-qdusija. Tintlaħaq fil-Ġudizzju Universali • Kattolika: Universali. Kulhadd jista' jkun membru. "Morru fil-ġnus kollha" • Appostolika: Mwaqqfa fuq is-sisien tal-Appostli, fdata lilhom 		15
8	a	Rakkont tal-ġrajja.	10 marki	15
	b	<p>Jissem mew dawn: "Mhux lill-ġusti ġejt insejjaħ, iżda lill-midinbin għall-indiema." Ġie biex isalva u jagħti ħajja ġdida lil min jidneb. Hu jhobb u jaċċetta lil kulhadd. L-importanti li wieħed jindem, jiddispjaċih u jilqa' l-kelma ta' Ġesù. Hu ġie biex jaħfer u jħabbeb mill-ġdid ma' Alla lil dawk li tbiegħdu minnu. Hu ġie biex jeqred id-dnub. Hu jġib bidla mill-qiegħ fil-personalità tagħna. Ahna għandna nagħmlu bħalu u nkunu lesti li naħfru lill-oħrajn.</p>	5 marki	
9		<p>Jissem mew dawn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ġesù jagħti lilu nnifsu. • Permezz tal-ħaruf il-poplu Lhudi kiseb is-salvazzjoni mill-Egittu. • Issa Ġesù ġie jieħu post il-ħaruf u jagħtina ġismu stess biex ninfedew mill-mewt u nakkwistaw il-ħajja ta' dejjem. 		15
10	a	Ma jwasslux għas-salvazzjoni. Hemm affarijiet ħafna iktar importanti. Bil-flus ma ssirx nies.	3 marki	15
	b	Kiseb l-ogħla suċċess li jibqa'. Eżemplari. Għoġob lill-Missier.	5 marki	
	ċ	Tgħix fuq il-passi ta' Kristu. Jkollok il-ferħ f'qalbek. Tgħin, taħfer,	7 marki	

		tagħder, tgħix sempliċi, tiġġieled l-ingustizzja, ddu bil-morda, taqdi, tafda f'Alla. Tmur il-ġenna.		
11		Jissem mew dawn: <ul style="list-style-type: none"> • Il-ħajja f'idejn Alla. Ukoll f'waqtiet ta' uġiegh qawwi u tbatija, għandna nersqu b'fiduċja sħiħa lejn Alla u nimitaw lil Ġesù u niftakru kif ġab ruħu meta kien qed ibati. • Il-ħajja tal-bniedem hija prezzjuża. • Anke f'mument ta' mard u sofferenza, il-ħajja tal-bniedem trid tiġi rispettata. • Kull forma ta' ewtanasja għandu jiġi kkundanat. 		15
12		Isemmu TLIETA minn dawn: QERDA: Qerda tal-kampanja. <ul style="list-style-type: none"> • Kaċċa bla raġuni. • Żvilupp mhux sostenibbli. • Tniġġis tal-arja. • Xita aċiduża. • Skart industrijali fil-baħar u xmajjar. • Qerda tal-foresti. • Ozone layer. X'JISTA' JSIR: <ul style="list-style-type: none"> • Bilanċ. • Ma jesagerax. • Mhux passivi. • Jittrasforma n-natura. • Riġenerazzjoni tar-rizorsi u ħlejjaq. • Energija nadifa. 	5 marki x 3	15
13	a	Solidarjetà. Saħħa fl-għaqda. Ġlieda kontra l-ingustizzja.	3 marki	15
	b	Isemmu TLIETA minn dawn: <ul style="list-style-type: none"> • Jagħmel xogħolu sewwa. • Ma jiskartax. • Ma jieħux dak li mhux tiegħu (jisraq). • Ikun fil-ħin fuq il-post tax-xogħol. • Ma jabbużax mill-irwol tiegħu jew jabdika minn dak li għandu jagħmel. • Ma' johloqx tensjoni u instabbilità bejn il-ħaddiema l-oħra. • Jipproduċi daqs kemm hu mħallas għalih. • Jipparteċipa f'seminars u laqgħat li jġibu 'l quddiem lill-azjenda fejn jaħdem. • Ma jwaqqafx lill-kumpanija milli tagħmel tibdilet meħtieġa għall-ġid tal-azjenda nnifisha u tal-ħaddiema li jaħdmu fiha. 	4 marki x 3	
14		Għan Unittiv: Unita. Mħabba. Għaqda. Ġid tal-miżzewġin.	7 marki	15
		Għan Prokreattiv: Ħajja ġdida. Tniessil tal-ulied u trobbija responsabbli. It-tfal huma don.	8 marki	
			Total: 150 marka	